X-ik évfolyam. 49-ik szám. Köszeg, 1890. deczember 7-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizetési pénzek és reclamatiók a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.

Szerkesztőségi iroda: a táblaház iskola-utczai részében.
(Szerkesztővel értekezhetni d. e. 11—12. és d. u. 1—2-ig.)
Kiadói iroda: városkör 81. sz. a nyomdában.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők; mindenkor csütörtökön estig.
Megjelenik minden vasárnapon.
Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Szegényügy.

Aki bekukkanik néha a városi atyák gyüléstermébe, aki hallja sopánkodásaikat a város intéző köréinek, annak figyelmét nem kerülheti el a sok kérő, könyörgő irat, melylyel elszegényedett, tönkrejutott idevaló illetőségüek zaklatják a várost pillanatnyi segélyért, vagy életfogytiglan való eltartásért. Nemcsak innen a város kebeléből, hanem Ausztriából, Horvátországból, szóval a külföldről is az ott tartozkodó s innen rég elszakatt városi szülöttek, kőszegi illetőségüek életök folyamán néha még egyszer visszaemlékeznek, rászorulnak a szülőhely támogatására; akkor, amikor szükségbe, nyomorba jutnak. Addig, mig rózsás kedvben töltik napjaikat, jólétnek örvendenek a távolban és istápolják letelepedési helyük intézményeit, nem gondolnak a helyre, hol bölcsőjük ringott, nem vágyódnak a szülőföld határa felé; hanem ha eltünik minden örömük, elfogy minden anyagi javuk és nyomorral küzdenek, akkor azután nincsen másut számukra hely, csak a szülőhely ölelő karjaiban. Ezek természetesen nagy nyügei a város háztartásának, rájuk sokat kell hogy forditson az adózó nép; főleg, ha számuk egyre növekszik s az inségeseket egy mellékága a szerencsétleneknek kiegészíti: az apátlan, anyátlan szegény gyermekek. Nem férnek el már régen a közönség és város áldozatkészségéből létesitett hajlékokban. A *szegény polgárok intézete* közel husz ezernyi, a *szegény-intézet* tizenöt ezernyi, a *Pallisch-alapitvány* majdnem 40 ezer forintnyi nagy vagyona nem győzi eltartásukat; az *Albrechtinum* tiz alapitványi helye nem elegendő elszegényedett embertársaink elhelyezésére; az árvák száma is jóval nagyobb, hogy sem a *Kelcz-Adelfi*-féle intézetben helyet találnának. Ezereket költ ezenfelül a város szegényeinek, árváinak és a lelenczek eltartására, igen nobilisan fizetve némely elszegényedett polgár — aki nem szokta meg a kéregetést — elhelyezéséért.

A nobilis szegénytartás ugyan nem, de a szegényekről való emberies gondoskodás kötelessége a társadalomnak, a saját szegényeit pedig tartozik ellátni a község. Bármint gondolkodjék tehát valaki ez ügyben, egy a bizonyos, az t. i., hogy a magunk embereiről bármi utonmódon gondoskodnunk kell, és evvel, amint láttuk, tisztában vannak illetékes körökben is. Csak az a kérdés, hogy mely uton-módon, hogy a városi kaszsza, vagy jobban mondva, az adófizető nép ne érezze annyira a terhet, amely ezáltal vállaira nehezedik. És ugylátszik, hogy e kérdéssel már foglalkoztak azok, akiknek az ügy nem csekély gondot, kalamitást szerzett már, s akik hivatva vannak az adófizetők is, meg a szegények érdekeiben is minden szükségeset megtenni, hogy létök, megélhetésök egyaránt biztositassék.

A szegény-intézeti gondnok, Lauringer János, mint városi képviselő ez érdemben a csütörtöki közgyülés elé a következő irásbeli inditványt terjesztette be:

Tisztelettel alulirott mint városi képviselő a következő inditványt bátorkodom előterjeszteni.

Városunkban az üzletszerü koldulás annyira el van terjedve, hogy ennek meggátlása, illetőleg megszoritása nagyon helyén való volna. A városban idegen helyről bevetődött és rendőri bejelentés és felügyelet nélkül sok, teljesen vagyontalan napszámos és koldus találkozik zaklatva a lakosságot, hogy czélszerünek találnám: első sorban mindazokat, kik magukat munkájokkal fentartani nem képesek és nem ide illetékesek, kiutasittatni, a helybeli szegényeket pedig, akiknek t. i. a koldulás megengedtetik, ugy, mint az sok más városban szokásban van, könnyen látható pléhbárczával ellátni, és ily uton lehetővé tenni megélhetésüket. Ez által még elejét lehetne venni az erdőpusztitásnak, mert tapasztalásból tudjuk, hogy nagyrészt csak az idegen szegények látogatnak el az erdőkbe és viszik véghez az erdőpusztitást. Az idevaló azon rászorultaknak is csak a kellő ellenőrzés mellett kellene a faszedést megengedni olyan formán, hogy a helyi viszonyokkal ismeretes és arra illetékes egyén jelölné ki a valóban szegényeket és látná el azokat is egy könnyen felismertető bárczával, hogy az erdőőrök tisztába jöhetnének azza, kiknek van engedélye a faszedésre.

Kérem ezen előterjesztésemet figyelembe venni és ebből folyólag határozatot hozni.

Ez inditványt a városi képviselő-testület a magáévá tette és azzal adta ki egy bizottságnak, hogy a városi szegényügy rendezéséről behatóan tanácskozva és figyelemmel arra, ha nem volna-e czélszerü a város által az ő elszegényedett polgáraira egy éven át forditani szokott költség arányához képest a szegényházat megnagyobbitani, kimeritő javaslatot készitsen és adjon be a legközelebb tartandó egyik kösgyüléshez.

Mindezek után mondani sem szükséges, hogy az ügy tervezett rendezésével a város lakosságá-

TÁRCZA.

VISSZAJŐ MIND!

(Prati után olaszból)

Minek állsz ki kaputokba leányom,
Mit is nézel ott az útba oly messze?
— Jaj! ha tudná, mikor meghalt az ágyon,
Erre vivék édes anyám, im' erre.

Azt mondották: erre is lesz megtérte,
Itt vagyok már, itt várom már négy éve.

Nem tudod hát boldogtalan leányka:
Nem jönnek a holtak meg e világra?

— Mind a virág cserepembe visszajő,
Mind a csillag . . . visszajön ő, vissza ő.

Pekry Károly.

NÉMA PERCZEK.

Gyönyörü kék szemed párját,
A mint benne eg mást váltjuk
Öröm s bánat, el-elnézem
Olyan hosszan, olyan mélyen . . .

Nem is tudom, mi van vélünk,
Hogy egymásra szótlan nézünk,
Egyre nézünk, én nem értem,
Olyan hosszan, olyan mélyen . . .

Pekry Károly.

Locsmánd.

Az utóbb leirt helységtől északfelé Peresznyén túl be a síkságba nyelvként egy kis fensik nyomul, s ennek hegyén a Répcze fölött Locsmánd katolikus régi temploma (236 m.) egy régi vár helyét jelöli. Talán engeszteló áldozatul emelték az elődök ott, hol a hősök vére folyt s ártatlanul raboskodott a pór. Drága kövekből épült nemcsak a templom, hanem több régi háza Locsmándnak, a római műveltség- és hajdani dicsőségünkre emlékeztető rommaradványokból. A rómaiak, kik itt lakóhelyet alapitottak, ezt *lucens locus manendi prope Lucentiam in Pannonia*-nak nevezték. Ma Locsmánd (Lutzmannsburg) a neve. Ez még a leghelyesebb elnevezés és legmegfelelőbb a réginek, a mely ez volt: *1610. Des graven Leudczman Purck.* A német *Lutschmannsburg* teljesen rossz, mert az első szótag hamis alkalmazásával a Bach-korszakban kivetkőztették eredeti formájából és jelentőségéből. A magyaros Locsmánd a fenti *locus manendi* ból származhatik. A római katonákkal, kik Vindobonaból (Bécs) kivonulva Semproriumon (Sopron) és Lucentián (Lánzsér) át Guncium (Kőszeg) és Savaria (Szombathely) felé vették utjokat, keresztény püspökök és hittéritők jöttek e vidékre és terjesztették a kereszténységet, melynek Nagy Károly idejében már nyomát találjuk. 1150 körül II. Géza magyar király meghivására Godfrid és Albert vitéz herczosok, elhagyva hazájukat, megtelepedtek Magyarországban, hol a király a többi között odaadományozta nekik sopronmegyei *Lucsmán* (Locsmánd) helységet, a királyi udvarnokok *Gerold* (Gyirót) nevü földterületét, valamint az ezekhez közel a Répczétől északra fekvő *Sauród* (a mai Frankó) Sopron várához tartozó birtokokat. E jövevényektől származtak a későbbi Frankói grófok és nemesek, kiknek egyik örököse, *Geös* Antal, még 1412-ben Frankó helység iránt Borsmonostorral pert folytatott. A XII. és XIII. században Locsmánd (Luchmann) egész környékével végvár-ispánság, a melynek előbb Locsmánd, azután Lánzsér végvár volt a központja, birtokai pedig Sopron- és Vasvármegyében terültek el. Országos várispánsági szervezettel birt mindaddig, mig IV. Béla király Lőrincz étekfogó mesternek és soproni főispánnak adta, kivételével a nemesek örökös, vett vagy adományban kapott birtokainak, a megyei nemes várjobbágyok földeinek és Beze fia, István örökölt és adományozott jószágának. Ez időtől fogva azon várak közzé sorakozott, melyek félkört képeztek a központ, Sopron körül. 1391-ben Locsmánd helysége már Kőszeg várába fizette adóját, mert az Zsigmond királynak 1392-ben kelt oklevele szerint akkor Kőszeg tartozékát képezte (Luchman Ambrus pusztával) és a Garayaké volt. Két századdal későbben a Nádasdyak és Eszterházyak jutnak Locsmánd birtokába, mely a tűz és viz gyakori pusztitása folytán időközben több helyen épült és fekvésére nézve igen érdekes. Egy része a Répcze jobb partján a várhegyhez simul, másika pedig, a Répcze bal partján jóval odább síkságon terül el (204 m.). 243 háza több utczába esik és ujabban

nak egy régi óhajtása megy teljesedésbe és vele szegényeink is nyernek annyit, a mennyi megélhetésükre elkerülhetetlenül szükséges.

A modern czivilizáczió terén egy lépéssel megint előre haladtunk.

Helyi és vidéki hirek.

— **Hivatal-vizsgálat.** Radó Kálmán kir. kamarás, Vasvármegye főispánja, mult csütörtökön városunkban időzött és itt megvizsgálta a szolgabirói hivatal ügykezelését.

— **Ádventi ájtatosságok.** Az ádventi időszak alatt a helybeli plébánia-templomban a szokott istentiszteleten kivül minden reggel — kivéve a vasár- és ünnepnapokat — 6 órakor hajnali miset tartanak. Az ádventi ájtatosságok e templomban karácsony előtt két nappal érnek véget.

— **Városi közgyülés.** Utószor jöttek össze városatyáink ez évben a városház gyüléstermében; utószor — ha valami rendkivüli dolog közbe nem jön — tanácskoztak az öreg esztendőben a városközség ügyei fölött. A gyülés-terem néma történelmi alakjai megelégedéssel látszottak a lassan-lassan gyülekező képviselőkre letekinteni, mintha azt akarták volna mondani: „örülünk, hogy annyira megtiszteltetek bennünket és megbizóitokat; szép számmal jöttetek el.“ 3 órakor jöttek a városi tisztviselők és közülök elsőnek a város jegyzője. Buzgósága vagy izgatottsága vitte e előre — nem tudjuk, de annyi bizonyos, hogy sohase olvassott, t ö b b e t és r o s s z a b u l, mint ezen a dupla ülésen. Az esztendők sulya már minden dolgát befolyásolja a gyülésteremben ugy mint jegyzői irodájában. Öregkori gyengeség itt is, ott is De tiszteljük a kort és ne bibelődjünk kicsinyes czelgokkal; rendeljük alá magánügyeinket és nézeteinket a közügynek. Menjünk tovább! A polgármester a gyülés megnyitása után jegyzőkönyvhitelesitőkről gondoskodik és felolvastat egy sereg miniszteri, alispáni rendeletet és egyéb beadványokat. Köztök kiemeljük a következőket a rájuk hozott határozatokkal együtt: A megye alispánja a pogányi utra nézve kötelezi a várost, hogy annak elkészitéséről és jó karban tartásáról fele részben gondoskodjék. — A Budapesten székelő „Vasvármegyei kör“ tagsági dij czimen a város részéről támogatást kér, mire készségesen és egyhangulag 10 ft tagdij szavaztatik meg a körnek. — Vass Károly ipariskolai rajztanitónak letelvén egy évi próbaideje, az iskolai felügyelő-bizottság utján végleges alkalmazását kéri. Ennek a közgyülés Major János felügyelő-bizottsági elnök meleg ajánlatára helyt ad. — Pohl Richárd kérelme privát zeneiskolájának fával és 30 frtnyi pénzbeli segélylyel való ellátására nézve azzal elégittetik ki, hogy 6 köbméter fát szavaznak meg, de pénzt, mivel a város privát ügyeket nem segélyezhet annyira, nem. — Steierlein Gábor faiskolai gondnok a faiskolai bevételek felének kiutalását kérvén, Major János pártoló felszólalása daczára a közgyülés a kérést ez uttal nem velte teljesithetőnek, mivel tulajdonképeni tiszta jövedelemről nem lehet szó s a fák a városi határban lettek kiültetve; tudomásul vette azonban a gondnok faiskolai számadásait. — Mint igen érdekes és időszerü tárgyat fölemlitjük Lauringer János képviselőnek a szegényügy rendezéséről szóló és a gyüléshez beadott inditványát, melylyel lapunk mai számában bővebben foglalkozuuk. — Hannibal József a sopronkőszegi tervezett vasuttól 30 ezer frt értékü törzsrészvény átvételét kéri, de a képviselők nem lelkesültek az ügyért és csak pénznélküli támogatást helyeztek kilátásba. — Sorra kerültek ezután a belügyminiszterium által megsemmisitett májusi közgyülési határozatok, melyekre nézve, miután most ugyanoly értelemben vétettek jegyzőkönyvbe, az olvasót a lapunk 21. számában foglaltakra utaljuk és csak azt teszszük még hozzá, hogy a határozatok egytől-egyik egyhangulag hozattak meg.

— **Zene- és tánczestély.** Sétahangversenyre helyeztek kilátást, de bizony ülőhangversenynek is beillett a mult szombati mulatság, amely a végén tánczczal is járt. Csinosan diszitett termében a bálháznak a rendezőségen kivül még az uj vendéglős fogadta a középszámu de elegáns kis községet, amely jó ételek és italok mellett a zenével és tánczczal szórakozva töltötte az estét. Szakértőt és laikust egyaránt kielégitett a Pohl Richárd karmester vezetése alatt működött zenekar. Nehezebb darabokat is meglepőtős preczizitással adott elő, de nehézkesnek bizonyult játéka, mihelyt tánczzenére fordult a dolog, és ez különösen a csárdásnál. De az mitsem tesz. Hangverseny-felet és terzenet különbet képzelni sem lehet, mint aminót produkál a mi zenekarunk; bálzenére pedig segitségül lehet venni a czigányt. A közönség azt az áldozatot szivesen meghozza, hogy mig a helybeli zenekart erkölcsileg és anyagilag támogatja, addig néha néha, ha a szükség mutatkozik, czigányzenére is költ. Megemlitjük még ez alkalommal, hogy a „b á l h á z“ uj bérlője, Német Endre, aligha szerencsésebb nem lesz elődjeinél, mert az ételek és italok minősége, valamint a kiszolgálás az igényeknek megfelelőknek látszottak. Egy kis jóakarat és iparkodás mellett tapasztalni fogja, hogy az á t o k s u l y még sem nehezedik annyira — a bálházra.

— **Kérelem.** A kőszegi jótékony n ő i - k ö r választmánya lapunk utján is felkér minden nemes emberbarátot, hogy a szegény tanuló-ifjuság karácsonyfájához kegyes adománynyal járuljon sziveskedjék. Ilyeneket köszönettel vesz át az elnök, H a n é l y Antalné.

— **Időjárás november hében.** A hőmérsékletnek átlaga reggel 7 órakor 2.1°, délután 2 órakor 6.0° és este 9 órakor 3.1° s igy tehát a napi átlag 3.7° volt; miután a hőmérsékletnek átlaga ezen hóban 2.4°, az idén 0.3°-kal melegebb volt. A tavali hőmérséklettel összehasonlitva az idén 1°-kal melegebb volt. Legmelegebb 13°-kal 24-én, leghidegebb 11.7° kal 27-én volt. Ilyen hideg ezen hóban mi nálunk ritkán fordul elő és azon 20 év alatt, hogy Kőszegen az időjárás rendesen megfigyeltetik, nem észleltetett. A légsulymérőnek átlagos állása 734.2 m. m. és igy 3 m. m.-rel kevesebb volt mint novemberben szokott lenni. Érintetlenül nem hagyható, hogy 24-én a higany a légsulymérőben 713 7 mm.-re szállott és igy egész 24 mm.-rel mélyebben állott mint átlagos állása Kőszegen. A légsulymérőnek ily mély állása ritkán fordul elő és az itteni meteorologiai állomásnál egy évtized óta nem észleltetett. Csapadék 16 napon volt, és pedig: 13 napon eső, 2 napon hó és 1 napon eső hóval keverve esett. A csapadéknak mennyisége 102 mm.-t tett, 40 mm. rel többet mint a csapadéknak átlaga november hóban. 24-én délután 4 óra után keletfelé zivatar észleltetett villámlással és dörgéssel. Egészen tiszta nap az egész hónapban nem volt, egészen borult nap pedig 5.

— **A nők kérelme.** A helybeli katholikus jótékony nőegyesület tagjai a közeledő karácsonyi ünnepek alkalmával számos szegényt szoktak segélyezni. E czélra a közönséget adakozásra hivják fel, kérve az adakozókat, hogy filléreiket, a ruhadarabokat vagy ételneműeket az egyesületi elnökhöz, özv. N y k o d e m Jánosnéhoz küldeni sziveskednének.

— **Időjárás.** A mult héten esett hó teljesen eltakarodott a föld szinéről. A lanyha idő és az eső megsemmisitette és nyoma már csak a sár képében szemlélhető. Egy-két nap alatt, ha lecsapodások nem lesznek, végképen felszáradnak az utak is.

† **Gyászrovat.** Kőszegen a Vaida családbeliek nem régen egyik nőtagjuknak lakodalmát ülték, most meg már egy halaleset miatt gyászt öltöttek. Ez utóbbiról kaptuk a következő gyászjelentést: Alulirottak szomoru szivvel jelentik felejthetetlen szeretett anyjuk, anyósuk illetve nagyanyjuk rábabogyoszlói és zalakoppányi özv. V a i d a E l e k n é szül. gérczei Gérczey Mária urnőnek, f. évi november hó 30-án élte 72. évében tüdőlobban, a halotti szentségek felvétele után történt gyászos elhunyt. A megboldogultnak hült tetemei f. évi deczember hó 2-án d. u. 4 órakor fognak róm. kath. szertartás szerint a kőszegi sirkertben örök nyugalomra tétetni. A szent mise-áldozat pedig folyó évi deczember hó 3. napján d. e. 9 órakor fog a helybeli plébánia templomban a mindenhatónak bemutattatni. Kőszeg, 1890. deczember hó 1-én. Örök béke lengjen a drága hamvakon! Rábabogyoszlói és zalakoppányi Vaida Géza, kir. tisztv. Rábabogyoszlói és zalakoppányi Vaida Elek, cs. és kir. kapitány a 8. huszár-ezredben, mint fiai. Varga Sándor földbirtokos és szolgabiró, mint veje, rábabogyoszlói és zalakoppányi Vaida Sarolta, rábabogyoszlói és zalakoppányi Vaida Rózsa, férj. Varga Sándorné, mint leányai. Rábabogyoszlói és zalakoppányi Vaida Gézáné szül. Németh Mária, rábabogyoszlói és zalakoppányi Vaida Imréné szül. harasztosi Bartha Mária, mint menyei. rábabogyoszlói és zalakoppányi Vaida László, rábabogyoszlói és zalakoppányi Vaida Istvánka, rábabogyoszlói és zalakoppányi Vaida Imre, miut unokái.

— **Választás.** A városházán pénteken az iparhatósági tagokat választották meg az 1891. évre. Hogy k i k lettek megválasztva, azt a városi jegyző nagymérvü elfoglaltsága és legujabb szeszélyei nem egedték tudtunkra adni.

— **Bálbizottság müködése.** Mozgositottak a farsangi nagy hadjáratra; az elővéd talpra állott, hogy egyelőre is szembeszálljon az eseményekkel, *melyek* bekövetkezését várjuk — a farsangon. Az elővédet egy bálbizottságban tiszteljük, a nagy hadjárat pedig a farsang elején tartandó fényes turistabálon fog lefolyni. Tekintve a közönség lelkesedését a turista-ügyért, no meg a nagyszerü mulatságért, a bál diadallal fog végződni és a hadi sarczból a szükséges befektetések eszközölhetők lesznek. Aki azt akarja, hogy Kőszeg széplüjön, hogy a város érdekességben növekedjék, az ha nem is akar mulatni, vegyen legalább belépőjegyet. A turista-egyesületnek a bálrendezéssel az a czélja, hogy a közönség közvetlen-közelben mulathasson ugyan, de pénzbeli hozzájárulásaival a jövő tavaszi turistamiveleteket is előmozditsa.

— **Elveszett vagy elcsent pénzes-tárcza.** W i n d i s c h Antal helybeli lakos e hó 1-én állitólag 26 forinttal terhelt pénzes-tárczáját elvesztette és ezen veszteséget ki is doboltatta. Gyanuja azonban időközben egyik fiára esett, ki az apja ellen ezen gyanusitás miatt feljelentést tett. Már most az a kérdés, hogy mely uton tünt el a pénz?

— **A Koch rendszerét** tanulmányozta most Berlinben dr. Mezihradszky Kálmán, vasvármegyo főorvosa. A „Vasvármegyé“-hez intézett levelében azt mondja a megyei főorvos, hogy a Koch-féle szer specifikus hatását a tüdőgümőkórra el kell ismernünk, a gyógymód alkalmazásánál azonban rendkivül ovatosan kell eljárni, mert csak alapos és pontos megfigyelések s a diagnozis biztos megállapitása után lehet a gyógymódot megkisérteni. Ő Berlinben tartózkodásának utolsó idejét a kórházakban töltötte s azonkivül naponta 2 órát a Koch-féle hygienicus intézetben dolgozott, ahol különösen a gümőbacillikusoknak microskopikus vizsgálatával foglalkozott. Ott időzése alatt azon reményt táplálta, hogy oltóanyagot szerezve terhet vissza a hazába.

— **Ritka vadászszerencse.** F. évi november hó 30-án Föld-zigeten a csikoseger-erdőben B e r g M. báró ritka vadászszerencsében részesült, a mennyiben

---

igen csinosan s izlésesen épülnek. 1250 jobbára németajku lakosa munkaszerető, iparkodó nép, amit legjobban bizonyit azon körülmény, hogy már 1848-ban váltottak meg földeket és az 1863-ban kötött urbéri egyességgel tisztázták a földes urasághoz való viszonyukat 1863—1883-ig 38 ezer frtnál többet költvén e czélra. Föld- és szőlőmivelésen kivül sokan üznek ipart és foglalkoznak kereskedéssel. Van itt sütő, szabó, czipész, köteles, bábsütő, hentes, szijgyártó, mészáros, vendéglős stb.; továbbá füszer-, gabna-, liszt-, bőrkereskedő, vasárus, rőfös-, bor- és számos kiskereskedő. Locsmánd azelőtt mezőváros volt és jelenleg is három országos vásárral bir marhatelhajtással. Szervezete ma nagyközségi. Főszolgabiró- és járásbiróság Pulán. Van itt takarékpénztár, kir. postahivatal, dalegyesület, körorvos, gyógykovács, tüzoltó-egyesület. A francziák átvonulásával a lakosság sokat szenvedett; nem különben korábbi időkben a tatár-, törökjáráskor és a kuruczvilágban. E bajokból kiragadta a rend és nyugalom utáni törekvése és a jó gazdálkodás. Kár, hogy a közlekedési vonalaktól távol esik és hijában van a termés kőnek és tetőfának. A lakosságnak több mint fele (840) ágostai vallásu, kiknek itt szép nagy templomuk van, lelkészi hivataluk és egy tanerővel biró iskolájuk. A katolikusok (407) régi templomáról már volt szó; itt még csak azt emlitjük meg, hogy egészben, de különösen szentélye és tornya épitészeti ritkaságánál fogva javitásra volna érdemes. Van szép plébániai lak a hegyoldalban és iskolájok a helység ujabb részében. Nagy kiterjedésü és fölötte termékeny határa, a déli szép dombos részt kivéve, sikon terül el s földjén kitünően tenyésznek a gabonafélék, a szőlő és a hüvelyes vetemények A Répcze vize, felszaporodva a Csávával, kanyargós folyásában megközelitvén a helységet, itt két malmot hajt s további iránya a fensik szabásától függ.

Csömöte.

Nagy- és Kis-Csömöte létezvén közvetlen egymás mellett, tulajdonképen kettőről kellene külön szólanunk; de mert a régiek csak e g y Csömötét (Chemethe) ismertek és közszájon is csak e g y elnevezés forog, t. i. Csömöte, a szokást követjük. Több mint valószinü, hogy a Kőszeg közelében, az országút és a Gyöngyös pataka közt fekvő Csömöte határának egy kihasitott részén épült — és talán nem is igen régen — Kis-Csömöte, ugy, hogy ma kettő van és mindegyike külön politikai községet képez.

Csömöte létezésének már XII. századbeli okmányokban találjuk nyomát. Onnan származott a többi között már akkoriban az ott birtokos Chemetey család. E század végén, 1297-ben Chói Mochia gróf Chemethy birtokát minden használatával és a Gungus (Gyöngyös) vizén levő 4 kerekü malmával együtt chemetei Rempe fiainak, Gergely mesternek, Sándor borostyánkói, Salamon és István grófoknak 20 márkáért örök áron eladta. Pár évtizeddel később a birtokosai valami Lukács fiai (lásd Lukácsháza), 1433-ban pedig a vasvári káptalan bizonyitja, miszerint Zsigmond király parancsa folytán két Gordovai Istvánt 10 helység, köztök Csömöte birtokába beiktatta Egyik birtokosa, Ládoni István, 1492-ben azon okból, mert jobbágyai közől néhányan, kik boszujától tartottak, Kőszegbe menekültek, a város határába fegyveres népével betört, fenyegetések, káromlások között több kőszegi polgárt megvagdalt, az ekék mellől a lovakat kifogta és elhajtotta s egyéb garázda s féktelen tettet követett el. A fentiekből kitünni látszik, hogy Csömötén, mint napjainkban is, mindig többen képezték a közbirtokosságot és gyakorolták földesuri jogaikat. Fekvése a tenger szine fölött 248 méter.

A határ sik, dombos és kiterjedése nem egészen 972 katr. hold. (774 hold 506 □ öl nagy-csömötei, 197 h 226 □ öl kis-csömötei.*) A község nyugati oldalán folydogál a Gyöngyös, melyen egy jó karban levő malom létezik. A réteket a szerdahelyi patak vizével, mely erre veszi utját, öntözgetik. Tagositás 1850 + 1853-ban. A házak száma (69+15) 84. A lakosság (384+116) összesen 500 lelket tesz ki, akik mindnyájan magyarok és 3 ág. vallásút kivéve róm. katolikusok. Leányegyházképen Nagy-Pöséhez tartoznak és iskolával nem birnak, ami bizony nem válik dicséretükre. Nagy- és Kis-Csömöte, Nagy- és Kis-Pöse, Ludad, Perenye, Seregélyháza, Lukácsháza, Nemes- és Puszta-Csó, Nagy- és Kis-Paty községek körjegyzői székhelye Nagy-Csömötén van, valamint kir. postahivatal is. A lakosság földmiveléssel foglalkozik és termesztményeit piaczra viszi.

*) A +-szal jelölt számok elseje ezután Nagy-, másika Kis-Csömötére vonatkozik.

egy husszas-szarvast lőtt. Maguk a legrégibb vadászok nem emlékeznek, hogy hasonló szerencsével dicsekedhetett Nimrod az itteni erdőben. Az agancs oly nehéz, hogy két ember is alig birja. Ez lesz a legszebb példánya a báró kastélyában az előcsarnokban levő gazdag agancs-gyüjteménynek.

— **Ornitologusok készülődése.** Az ornitologiai kongresszusra egyre készülődnek a fővárosban. Nem régiben az egész igazgatóság tisztelgett Bethlen miniszternél, mint a kongresszus elnökénél, aki igen szivesen fogadta az ornitologusokat, megigérvén nekik, hogy legközelebb megtekinti a muzeumban elhelyezett preparatumokat, hogy közvetlen tapasztalatokat szerezzen az ügyek állásáról. Szikla Gábort a minap elküldték a bellyei urodalomba sasfészkekért s a zsákmányból néhány már odaérkezett a muzeumba. Az egyik akkora, hogy 20 verébfészek fér el benne és 12 ember tudta csak megemelni. Az egészet a fa koronájával együtt fogják felállitani. A szekrények is készülnek s nem sokára megkezdik berendezésüket. A szerajevói orsz. muzeum 9 szekrényt állit ki madarakkal; a zágrábi muzeum, Montenegro, Szerbia, Horvát-Szlavonország pedig azon madárfajait állitja ki, melyek a honi fannából hiányoznak. Most vett a muzeum egy kihalt madárfaj-tojást, mely 6-szor nagyobb a strucztojásnál, felér 140 tyuktojással vagy 50,000 kolibritojással. Ürmértéke $8^3/_4$ liter. Igen nagyszerűnek igérkezik a kongresszus. Mind a tudományos munkálat, mind pedig a kiállitás a maga nemében uttörő munka és a tudomány követelményeinek teljesen megfelel, sőt a jövőnek irányt szab.

— **Tanügy.** A „Vasvármegyei Tanügy" czimü lapnak Seemann Gábor tapintatos szerkesztése mellett most jelent meg a 3. száma. Sokszor és sok helyütt elcsépelt dolgok helyett az eddig megjelent számokban nagyobbára modern nevelés-tanitástani tételekről találunk czikkeket és egyéb hasznos tudnivalókat. Ilyenek például: A testi nevelés az iskolában. A tanitó mint természetbuvár stb. A lapot minden vasvármegyei tanitónak kellene olvasni, mert azt egy éven át 1 frton járathatja.

— **A „Budapesti Látogatók Lapja"** ez idei 7. száma megjelent és beküldetett szerkesztőségünknek. Tartalma igen gazdag és érdekes. A szokott közleményeken kivül Nagyvárad képes leirását tartalmazza a füzet, mely most szerkesztő-változásról is szól. Kabn József, a vállalat kezdeményezője és fennállása óta felelős szerkesztője, visszalépett s helyét Szalay Mihály foglalta el. A „Budapesti Látogatók Lapja" ugy szerkeszt sük és összeállitásuk, mint a tartalom és a képek csinossága és helyes csoportositása tekintetében ma is azon niveaun állanak, mint kezdetben, ami az uj szerkesztőnek is csak dicséretére válik. A lap előfizetési ára egy egész évre 5 frt. Egyes szám 45 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Hatvani-utcza 18. szám.

— **„Üdvözlégy Mária!"** Imakönyv a bold. Szüz tiszteletére. Irta: dr. Walter Gyula. Az esztergomi ftdő főegyházm. hatóság jóváhagyásával. Harmadik, újból átnézett és bővitett kiadás. Esztergom, 1890. A szerző tulajdona. Kedves kis könyv, telve s teli az olvasót megkapó szép imádságok- fohászokkal, könyörgésekkel és enekek gyüjteményével. Vannak benne még különféle ájtatosságok, litániák, zsoltárok, gyónási- és miseimádságok, szóval minden, a mi bármely más imádságos könyvben feltalálható s ezenkivül a kath. naptár, a Mária-ünnepek magyarázatai, a hazai és külföldi Mária-kegyhelyek ismertetése. A „Magyarok Asszonya" dicsőitésére irott ezen imakönyvet a legmelegebben ajánljuk kath. hajadonok és anyák figyelmébe. Fiatal leánynak ez lehetne a legbecsesebb alkalmi, például mindjárt karácsonyi ajándék. Árai: finom vászonkötésben 80 kr.; aranyozással és aranymetszéssel 1 frt 20 kr; franczia bőrkötésben veres metszéssel 2 frt; gazdag aranyozással és aranymetszéssel 2 frt 50 kr.; a legelőbbkelő kiállitásban 4 frt.

— **Diszes kiallitásban** került ma a könyvpiaczra az általunk már előrejelzett „Rózsatenyésztés" első füzete. Némi előitélettel szoktunk a vidéki irodalmi termékek iránt viseltetni nyomdai kiállitás tekintetében is, de ezen mű kiállitása is vetekedik, vagy legalább is bármely elsőrendü fővárosi nyomdai termékkel egy rangba helyezhető. A „Rózsatenyésztés" terjedelmes nagy munka leend, amit már akkor is gyanitottunk, a midőn a felhivást kézhez vettük, s az első füzetben erről meg is győződtünk. A mü első fejezete mintegy $1^1/_4$ iven át ismerteti a rózsa eredetét, a mely maga élvezetes olvasmányt nyujt, aztán áttér a rózsa helye, talaja, javitása s a rózsa jó tenyészthetésének alkalmazására. Ugyane füzetben veszi kezdetét egy különálló fejezetben: a rózsás tervezése és a rózsa elhelyezése a virágos kertben. — egész őszintén mondhatjuk, hogy e szép munka hézagot pótol irodalmunkban s azért tiszta lelkiismerettel ajánljuk nemcsak a rózsákat kedvelő és tenyésztő nagy közönségnek, hanem a kertészoknek is, kik szintén sokat tanulhatnak belöle. A mű több mint száz képpel leend diszitve s előfizetni is lehet rá $^1/_4$ évre 1 frt 20 krral Tarczali Dezső kiadónál Nyiregyházán, vagy bármely hiteles hazai könyvárusnál.

— **Masiniszta csak magyar lehet.** A kereskedelemügyi miniszter rendelete szerint a gőzkazán tulajdonosoknak a gőzkazánjaik vezetését szigoru büntetés terhe alatt nem szabad oly egyénre bizni, ki valamely országos bizottság előtt a kellő vizsgálatot le nem tette s mint ilyen „gőzkazán kezelő" minősitését nem tudja felmutatni; ha pedig a gőzkazán vezető külföldön tette le a vizsgát, ugy csak azon esetben alkalmazható, ha bizonyitványa valamely országos bizottság előtt meghonosittatott; ebből folyólag nem szabad alkalmazni csak fütő minősitéssel biró egyéneket sem.

— **Az ujonczozási törvény,** melyet a honvédelmi miniszter f. hó 4-én nyujtott be a képviselőházhoz, ugy rendelkezik, hogy a jövő évi sorozás a márczius 1-től április 30-ig terjedő időn belül tartassék meg. Katonasorba kerülnek az 1870. 1869. és 1868. évbeli korosztályok. Soroztatni fog: a közös hadsereg és haditengerészet számára 42.711, a honvédség számára 12.500 legény; a mennyi alkalmas ujoncz ezenfelül kitelik, az besoroztatik a póttartalékba.

— **Meghaltak november havaban:** Bernhard János, 2 hónapos, kath., rángó-görcs. — Abért Istvánné, 36 éves, ev., tüdőgyulladás. — Kiss József, honvédszázados, 54 éves, kath., agyroncsolás. — Koczor Lajos, 3 hónapos, ev., rángó-görcs. — Waldinger Antonia, 74 éves, kath., aggkor. — Haberl Gizela, 2 hónapos, kath., rángó-görcs. — Jesztl Ferenczné, 65 éves, kath., aggkor. — Kuntner Jánes, 76 éves, kath., önakasztás. Özv. Vaida Elekné, 72 éves, kath., tüdőlob. — Rozner Ferencz, 6 hónapos, kath., gümőkór. — Domba Anna, 14 éves, kath., gümőkór.

— **Valami a jövő évről.** A jövő farsang igen rövid életü lesz, csak 35 napos. Csecsemő korában dül sirba február hó 10-én. Az uj évben különben a sátoros ünnepek is nagyon korán esnek. Husvét márczius 29-re, pünkösd május 17-re, Ur-napja pedig május 28-ra. Két nap és két holdfogyatkozásnak is leszünk részesei, melyek közöl nálunk a két hold- és egyik napfogyatkozás lesz látható. Az első holdfogyatkozás május 23-án, a második november 15. és 16-án, a látható gyürüs napfogyatkozás pedig junius 6-án megy végbe.

— **Értesülésünk szerint** Stadler Salamon szombathelyi czég a f. hó 15-én tartandó vásár alkalmával a „Strucz" szálloda nagy termében, a legujabb divatu női confectió árukat fogja elárusitani, mely kedvező alkalomra a t. cz. vevő közönség figyelmét felhivjuk.

— **Gyomorbajok** minden nemei ellen legkitünőbb alkalmazhatásu kipróbált házi gyógyszer „Dr. Rosas életbalzsamja". — Ausztria-Magyarország minden gyógyszertárában kapható. A főraktár Fragner B.-nél Prága III. 206.

— **Érdekes karácsonyi képes árjegyzék.** Hazánk legnagyobb müipartára a budapesti Kertész Tódor czég (Dorottya-utcza 1.) a karácsony és ujév alkalmából ismét egy rendkivül érdekes képes árjegyzéket bocsátott ki, melyet kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküld. Időszerűnek tartjuk ez árjegyzékből egy rövid kivonatot közölni, hogy a közönségnek e nagy czég versenyképességéről fogalma legyen. A dohányzó asztalra: dohányzó készlet tálczán öt darabból álló 14 frt 50 kr. Dohányzó asztal 5—50 frtig. Dohánytartó érczből kőedény betétel 3.75-től 20 frtig. Gyufa és hamutartó. Automat cigaretta készitő, mely egyszersmind dohányszelencze is, 2 frt. Houblon cigaretta-papir szopókával száza 25 kr., tömö hozzá 30 kr. Szivarvég levágó asztalon 1 frt 50 kr. Tajtékszipka borostyánkővel 1 frt 60 krtól 3 frtig. stb. stb. A butorzatot kiegészitő diszmű áruk közt vannak: asztali gyertyatartó párja 2 frt 40 kr. Asztali csengetyü 80 krtól 2 frtig. Ágas gyertyatartó párja 4.20-tól 8 frtig. Téntatartó 1.60 kr. Nikelirozott levélnyomó 2 frt. Felfüggeszthető diszes hévmérő 1.40—2.50. Teljes iróasztalkészlet 9 frtól 100 frtig. Képkeret massziv érczből 4.50—10 frtig. Faldisz-tálak 2.60-tól 5.60-ig. Érczkancsó szobadisznek párja 4.85—8.80-ig. Diszes oszlopok fekete politirozott fából párja 20—32 frt. Látogatójegytartó 3,60—5.— frtig. Ugyan ilyen diszállvány 11.75 kr. Diszes kulcsszekrény 15 frt. Fénykép albumok 1.80-tól 20 frtig. Fénykép par-á-ventek 2.40-től 70 frtig. Nöimunkakosár berendezve 6.40-től 21 frtig. Necessaire berendezve 2.50-től 30 frtig. Illatszer-szekrény 4-től 15 frtig. Ugyanez necessairrel 10 frt. 3 oldalu női tükör 10-tol 15 frtig. Ezüst karperecz aranyozva 2.40-től 2.80-ig. Uj franczia Raisin melltü 1 frt. Meglepő apró diszes holmik (Nippes) hölgyeknek és leányoknak etagerre és varróasztalra. Diszes japáni tárgyak, többek közt keztyüdoboz 1.50-től 4 frtig. Teadoboz 2.50—5 frtig. Legyező 10 krtól 15 frtig. Japani napernyő 60 krtól 16 frtig. Japáni tálczák 70 krtól 5 frtig. Különösen nagy a választék csillogó fényes karácsonyfa diszekben, melyekre nézve az árjegyzék bővebb felvilágositást nyujt. Egy egész gazdag karácsonyfa diszlet rendkivül számos csillogó fényes tárgygyal 5 frtól 20 frtig. Biztonsági vaskarácsonyfaállvány 2.50—4.50 frt. Gyermekjátékszerek: Uj revotina zenélő 1.40—1.80 frt. Birkózók 80 kr. 1 frt. Kard, puska, dob, csákó együtt 2 frt. Kétfogatu kocsi 2—6 frt. Berendezett istálló 2—4 frt. Uj önmozgó taliga, csacsival 1.20 kr, épitő koczka, hintaló. Veloczipéd 8—14 frtig, betüjáték, Fröbl-féle játékok, hinta, szobatornakészletek, laterna magika, törhetetlen babák, kis varróégpek, 3.50 kr.; tűzhelyek edénykészletek, persolyek, berendezett játékszekrények 15 frtól 50 frtig a játékasztal számára, kártyaprés, domino, sakk és tombola játékok, roulette és különféle társasjátékok nagy választékban, könnyen előadható bűvészmutatványok, kedélyderitő tréfás tárgyak. Háztartási eszközök u. m. orosz réz vagy tompak, samovár 14—40 frtig, tea asztalok 9 frttól felfelé, sütemény állvány 1 frt., vajtartó 80 kr., likör-készlet 2—20 frtig, szódaviz készitő, 7—15 frtig. Lovagló, vadász és sportczikkekben a választék oly nagy, hogy azokat itt felsorolni nem lehet és ezekre nézve az árjegyzék bővebb felvilágositást nyujt. Ugyanez áll az utiszerek és finom bőrárukra nézve és, melyek közt a szivar, czigaretta és pénztárczák nagy helyet foglalnak el és a ki a czég képes árjegyzékét magának maghozatja sok hasznosat fog benne találni.

Közgazdaság.

A debreczeni baromfi-kiállitás.

Szükségtelen eldicsérnünk. Nincs szó, melylyel azt élethüen leirni lehetne. Jobban sikerült, mint megjósolták. A szakember, midőn meg-megnézte, ugy gondolkodott: remek, — ilyen kiállitás nem csak Európában, de nem volt a nagy világon sem. Baromfi-kiállitás remek szalonokban, glanczos parketten, ragyogó villany lámpák alatt, aranyos tapet és függönyök között, ki látott még ilyet? Boldog laikusok, kik most láttatok baromfi-kiállitást először, milyen fogalmatok lehet nektek egy londoni vagy párisi baromfi-kiállitásról, nem is sejtve azt, hogy ez volt a legremekebb, a mit e fajtából a Continens eddig produkált.

A királyi pompával rendezett kiállitás ünnep dolgaival más helyen számolunk be, s hogy részre hajlóknak ne tünjünk fel egyszerüen és szóról-szóra közöljük a helyi sajtó erre vonatkozó tudósitásait. A többire nézve tárjon világosságot a következő ismertetés:

A kiállitás tudvalevőleg Debreczen város egyik legujabb és minden legkisebb nagyitás nélkül mondva legszebb épületében a „Margitfürdő" vigadó termében volt rendezve, mely Szikszay Gyula tulajdonos hazafias szivességéből, dijtalanul lett ezen czélra átengedve.

A hirdetési oszlopok, utczasarkok tarka-barka plakátain kivül egész zászlóserog jelezte, hogy Debreczenben nagy dolog van: „Baromfikiállitás a Margit fürdőben". A kis vasut százával hozta a látogató közönséget, kik előtt megnyilva a kiállitási termek belépő ajtója: pompás kép tárult elő. Négy sor ketrecz futott kettős oszlopban termen végig, melyeknek felső végét egy haránt sor zárta be. Itt voltak a baromfiak kiállitva, még pedig fajtájuknak nagysága és szineiknek nüjansza szerint csoportositva. Legelől a fehér, majd a sárga Cochinok tovább a Brahmák két szin árnyalata, a Plimouthok a Lángshanok. Ezekkel a két oldalsor be volt népesitve.

A szemközt álló sorban a disz baromfiak: a nagy bobitás és törpe bántám tyukok voltak. A falfelé néző első és negyedik oldal sorban a többi fajok állottak sistemátikus rendben:

A szinpad, mely a nagy terem végét képezi: remek kuliszáival erdei alakot öltött és ide lettek elhelyezve az állatkert remek-tollu fáczánjai, diszbaromfiai: u. m. Hokkó, koronásgalambjai, Mandarin és Karolina kacsái, Nilusi és Apacza ludjai stb. stb. a kis disz és énekes madarak nagy serege és remek tollu papagályok. A csinosan utánzott erdő képnek méltó lakói kedves benyomást gyakorolhatott mindjárt a terembe lépve a szemlélőre, mert hisz ellátszott oda az ajtó küszöbéből is.

Az oldal terem a galambok szalonja volt. A fajták a nemesitési törekvés szerint voltak sorrendbe állitva; legelől az alakosok, melyeket a röp és végül a hus galambok követtek. Ezen terem egyik szegletében rácskáltak boldog egyhanguságban a hosszu fülü baromfiak vagyis a tengeri nyulak; kint a terászon gagogtak a kacsák és ludak és veszekedtek a remek szinü Bronz pulykák.

Nehéz feladat volna itt minden egyes fajtáról részletesebb tudositást irni. Hol sok érdek van, ott benézni a kuliszák mögé lehetetlen anélkül, hogy valaki méltányos vagy tulhajtott ambitiójának a tyukszemét ne érintse. Ezért csak röviden szólva megemlitjük, hogy 94 kiállitó által 250 törzs baromfi, 300 pár galamb és 100 darab madár lett kiállitva.

Legnagyobb kiállitók Raksányi Anna, Wagner Hermina, Schvartz Soma, Györffy Aladár, Osetzky Béla, Kováts János és Gironcoli Siegfried voltak. Nagy feltünést okoztak Gironcoli fehér Cochinjai Pallich sárga Cochinjai, Wagnerné lekete Langshanjai és Bantamjai Beiwinkler Peking kacsái. Györffy, Berger és Raksányi Emdeni ludjai Shoatz Toulouzi gunara, Györffy Aladár remek keleti sirályka Collectiója, Horváth Antal gyönyörü bécsi keringő és Kováts János fodros galambjai és budapesti állatkert fáczánjai. Ezek képezték a kiállitás fénypontját. Hogy a többiek milyenek voltak, avval a biráló bizottság számolt be.

Felelős szerkesztő: *Wittinger Antal.*

Kiadó-laptulajdonos: *Felyl Gyula.*

Nyilt-tér.

Mint becses és czélszerü **kaácsonyi ajándékot** ajánlom:

Nyersselyem-bastkelmélmet (egész selyem) 10 frt 50 krjával darabonkint, ugyszinten 14 frt 25, 17 frt 50, 21 frt 25, 26 frt 25, egész 29 frt 60 krig. Mintát előre hozatni nem szükséges, mert a mi nem válik be, ünnep után szivesen becserélem.

Fekete, szines és **fehé** selyemszövetekből mintát is rögtönösen küld Henneberg G. (cs. és kir. udv. szállitó) Zürichben. Levelek 10 krnyi portóval.

Piaczi-árak

1890. évi november hó 29-éről.

Buza	100 kilo	idei	7 frt.	80 krtól	8 frt.	—	kr-ig
Rozs	„	. .	7 „	20 „	7 „	50	„
Árpa	„	. .	6 „	80 „	7 „	50	„
Kukoricza	„	idei	7 „	— „	7 „	20	„
Zab	„	. . .	7 „	— „	7 „	10	„

		frt.	kr.			frt.	kr
Buzaliszt I.	100 kilo	15	40	100 kilo burgonya		1	85
„ II.	„	15	10	Marhahus	1 kilo	—	48
Rozsliszt I.	„	13	60	Marha zsir		—	80
„ II.	„	12	—	Disznóhus	„	—	52
Buzakorpa	„	4	60	„ zsir	„	—	68
Rozs „	„	4	75	Borjuhus	„	—	60
Köleskása	„	14	—	Birkahus	„	—	36
Dara	„	17	—	1 méteröl bükkfa		13	50
Árpa dara	„	8	—	„ „ dorong		10	—
Széna	„	2	52	„ tölgyfa		9	40
Szalma	„	1	90	„ „ dorong		7	60

HIRDETÉSEK.

1688/890.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kőszegi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy **Kováts Anna, Kováts Jakab** és **Guzmits Mihály** mint kisk., **Guzmits Károly, Anna, Antal** és **Mária** mint gyámja végrehajtatóknak, **Moser Gottfried, Moser Antal** és **Moser János** végrehajtást szenvedő elleni 1638 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kőszegi királyi járásbiróság területén lévő **Léka** község határában lekvő a lekai 2. sz. tjkvben **Moser Jánost** illető következő ingatlanok felére u. m. A. I. 424. hr. szántó felére 17 frt 50 kr., a 447. hr. szántó felére 5 frt, a 619. hr. szántó felére 3 frt, a 637. hr. szántó felére 14 frt 50 kr., a 847. hr. szántó felere 5 frt 50 kr., a 865. hr. rét felére 12 frt 50 kr., az 1149. hr. szántó felére 10 frt 50 kr., az 1715. hr. szántó felére 7 frt 50 kr., az 1794. hr. szántó felére 3 frt 50 kr., az 1897. hr. szántó felére 4 frt 50 kr., az 1914. hr. szántó felére 6 frt, továbbá a lékai 488. sz. **Moser Antal** és **Moser Mária** közös tulajdonául felvett tjkvben A. † 1867. hr. egész szántóra 9 frt, és a 2195. hr. egész szántóra 3 frt, meg is a lékai 772. sz. tjkvben **Moser Antal** tulajdonául felvett A. † 861. hr. rétre 9 frt, a † 1661. hr. szántóra 28 frt, és a † 1708. hr. legelőre 3 frt, ugy a 2/d hr. 15/b összeirási számu házra 400 frt; végül a lekai 796. sz. tjkvben **Moser János** és neje **Bartlmä Borbálya** nevén álló A. † 24. hr. 31. összeirási szamu házra az árverést 448 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1891. évi január hó 13-ik napján délelőtt 10 órakor Léka község házánál

megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 : LX. törvényczikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 : LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kőszegen, 1890-ik évi október hó 15-dik napján.

A kőszegi királyi járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Szluha,
kir. járásbiró

1221/90.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kőszegi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy **a kőszegi takarékpénztár** végrehajtatónak **Witzmann János** birtokutódai: **Witzmann Alajos**, **Witzmann Mária** férjezett **Schmidt Ferenczné** végrehajtást szenvedők és özv. **Schatzl Ferenczné**, valamint annak gyámsága alatt álló kisk. **Schatzl Alajos**, **Francziska**, **Anna** és **József** mint jelzálogtulajdonosok elleni 300 frt tőkekövetelés és járulekai iránti végrehajtási ügyében a kőszegi királyi járásbiróság területén lévő **Kőszeg** határában fekvő a kőszegi 1130. sz. tjkvben II. 3069/a, 3126. 3409. 3511/a hsz. ingatlanokra 166 frt, a kőszegi 1171. sz. tjkvben A. † 3151 sz. szántóra 78 frt, a (3156—3157/b) hsz. szántóra 54 frt, a 4044/a hsz. szántóra 35 frt, a 4044/b hsz. szántóra 35 frt, és a 4005. hsz. szántóra 130 frt; továbbá a kőszegi 3612. sz. tjkvben felvett 3882. hsz. szántóra 60 frt, ugy a kőszegi 3631. sz. tjkvben A. I. 1—3. sorsz. alatt felvett ingatlanra 412 frt, végül a kőszegi 3648. sz. tjkvben A. I. 3650. hsz. szántóra az árverést 77 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1890-ik évi deczember hó 30-dik napján délelőtt 10 órakor Kőszegen alulirt biróság helyiségében

megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan 589 forint utóajánlati árának 10 százalékát, vagyis 58 forint 90 krajczárt készpénzben, vagy az 1881 : LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 : LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kőszegen, 1890-dik évi szeptember hó 23. napján.

A kőszegi királyi járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Saáry,
kir. aljárásbiró.

Miért kedvelik annyira a

Horgony-Kőépitő-szekrényeket?

Mert nem válnak értéktelenekké egy néhány nap mulva, mint a többi játékszerek, hanem a gyermekek évek hosszu során át mulató és oktató foglalkozási szerül szolgálnak, és a hosszú időtartamot tekintetbe véve a legolcsóbb játékszerek. Továbbá, mert az igazán pompás minták utánépitése a szülőknek is kellemes mulatságot szerez és minthogy mindegyik szekrény szabályszerüen kiegészithető. A ki egy kevésbé értékes utánzás vetele által nem akarja maga magát megcsalni az utasitsa vissza minden szekrényt melynek csomagolásan czégünk valamint gyári jelvényünk „a veres Horgony" hiányzik. — Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Richter F. Ad. és társa Becs, Ulica Kibel. ngen 4.

Scharpf Jenő

fogászati műterme

Kőszegen, belváros 25. sz. a. a vár közelében.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek tudomására hozni, hogy

minden következő hó

1-től—20-ig Kőszegen,
21-től—25-ig Sárvárott *a Korona* vendéglőben
26-tól—30-ig Kis-Czellben *a Sas*

tartózkodom.

Ajánlom magamat ugy **egyes fogak**, mint **egész fogsorok** készitésére, rendetlenül fejlődött fogsorok kiigazitására, romlott és fájdalmas fogak megtöltésére (**Plombe**) és kicsiszolására, fogak tisztitására, valamint a szájpadlás hiányainak kiigazitására; mindent a legujabb s a fogak védelmét leginkább szemmel tartó tapasztalatok szerint végzek.

Kőszegen, 1890. október hóban.

Legmélyebb tisztelettel

Scharpf Jenő,
fogművész.

28 arany-, ezüstérem és diszokmányok.

Zenélő-művek

melyek 4—200 darabot játszanak, harang, hárfa, dob, mandolina, expression és castagnet hangokkal

zenélő-szelenczék

melyek 2—16 darabot játszanak, továbbá varrókészületek, szivartartók, svájczi házak, fényképalbumok, iróeszközök, keztyüskatulyák, levélnehézitők, virágtartók, szivarállványok, dohány-szelenczék, kis asztalok, üvegek, pohárak, székek stb. **mind zenélők. Mindenből a legujabb és legjobb, különösen karácsonyi ajándéknak való.**

Ajánlja

Heller J. H., Bern
(Svájcz.)

Csak direkt megrendelések után nyujtok jótállást. Képes árjegyzékek mindenhová bérmentesen.

SZABADALMAT

uj találmányokra

eszközöl bármily államban, továbbá elvállalja azok **fenntartását, védelmét** és **értékesitését.**

Réthy János

nemzetközi mérnöki- és szabadalmi irodája

Budapest, Erzsébet-körut 14.

Ugyanott védjegyek belajstromoztatnak.

Gyors és biztos segitség gyomorbajok s azok következményei ellen.

Az egészség fentartására, az életnedvek s ennek folytán a vérnek tisztitására és tiszta állapotban való fentartására és a jó emésztés elősegitésére a legjobb s leghathatósabb szer a már is mindenütt ismeretes és kedvelt

életbalzsam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalzsam a legjobb s leggyógyhatásosb gyógyfüvekből a leggondosabban van készitve s különösen minden emésztési bajok, gyomorgörcs, étvágyhiány, savanyus felbüfögés, vértolulás, aranyeres bajok stb. stb. ellen teljesen hathatósnak bizonyul. Ily kitünő hatásai következtében ezen életbalzsam egy bebizonyult, megbizható háziszerevé lett a népnek. **Ára egy nagy üveggel 1 frt, kis üveggel 50 kr. Elismerő iratok ezrei bárkinek betekintés végett rendelkezésre állnak.**

Védjegy

Óvás! Hamisitások elkerülése végett, mindenkit figyelmeztetek, hogy az egyedül általam az eredeti utasitás szerint készitett **„Dr. ROSA-féle életbalzsam"** minden üvecskéje kék burokba van csomagolva, melynek hosszoldalain **„Dr. ROSA életbalzsama a „fekete sashoz" czimzett gyógyszertárból, FRAGNER B. Praga 205—III."** német, cseh, magyar és francia nyelven olvasható, széles felein pedig az ide nyomott védjegy látható.

Dr. ROSA életbalzsama valódian kapható csak a készitől

FRAGNER B.

főraktárában, gyógyszertár a „fekete sashoz" Prágában 205—III., és BUDAPESTEN Török József úr gyógyszerésznél, király-utcza 12. sz. **Budai Emil** úr városi gyógyszertárában a Városház-téren.

Az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb gyógyszertárában van raktár ezen életbalzsamból.

Ugyanott kapható.

prágai általános házi-kenőcs

több ezer bizonyitványnal elismert **biztos gyógyszer** mindenféle gyuladások, sebek és genyedések ellen. Ezen kenőcs biztos eredménynyel használható a női emlő gyuladásánál, a tej tespedésénél s az emlő megkeményedésénél szüléskor, kelevénynél, vérdaganatoknál, genyes fakadékoknál, pokolvarnál, körömgyöknél, az ugynevezett körömféregnél, elkeményedéseknél, felpuffadásoknál, mirigydaganatoknál, zsirdaganatoknál, érzéketlen tagoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, elkeményedést, felpuffadást a legrövidebb idő alatt eltávolit; s ahol már genyedés mutatkozik, ott a daganatot legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül telszivja, kiéreti és kigyógyitja.

Kapható 25 és 35 krajczáros szelenczékben

Óvás! Miután a prágai általános házikenőcsöt sokszor utánozzák, mindenkit figyelmeztetek, hogy ez eredeti utasitás szerint csak nálam lesz készitve, s csak akkor valódi, ha a sárga ércsszelencze, melyben töltetik, vöröshasználati utasitásokba (melyek 9 nyelven nyomvák) és kék kartonba, melyen az ide nyomott védjegy látható — burkolva van.

HALLÁSI BALZSAM a legbebizonyultabb számtalan próbatét által legbiztosabbnak elismert szer a nehézhallás kigyógyitására s az egészen elvesztett hallási tehetség visszanyerésére. **Egy üvog ára 1 frt.**

Még csak néhány napig.

Huzás már deczember hó 16-án.

MAGYAR ÁLLAMI JÓTÉKONY-SORSJEGYEK.

Főnyeremény 60,000 frt.

Az összes nyeremények 160,000 forintra rugnak.

Egy sorsjegy ára 2 forint.

Sorsjegyek kaphatók: a lottóigazgatóságnál Budapesten (Pest fővámház félemelet) hova a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő; valamennyi lotto-, só- és adóhivatalnál; a legtöbb postahivatalnál, a bécsi „Merkur"-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállitott egyéb sorjegyárulő közegnél.

Budapest, 1890. október 1-én.

Magyar kir. lottó-igazgatóság.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.